

Santa Maria della Salute, ulei pe pânză

VICTOR CEBAN

NOIEMBRIE 2016

Victor Ceban - continua căutare

L-am cunoscut pe Victor Ceban într-un Predeal ca un creuzet din care se nășteau culorile.
Eram într-o superbă vilă ca o prelungire a culorilor.
Victor încerca un portret.
Portretul meu.
Plângea când folosea zeama de strugure roșu și mă ruga să nu mai fumez ca să nu mai fie nevoie să-mi treacă picături de roșu în ochi.
Portretul este obsesia lui.
Dacă eu am irizări de roșu în ochi, asta este. Plac, nu plac... ele trebuie transpuse în portret.
Victor este un îndrăgostit al amănuntului. Poate, chiar prea mult pentru gustul meu.
Văzând cum lucrează, mi-am dat seama că este binecuvântat de Dumnezeu cu harul ductului liniei și al cumințeniei culorii.
Mi-am dat seama în același timp că este într-o continuă căutare.
Căutare de soluții, de idei, de abordări.
Toate în limita posibilei întoarceri.
Întoarcere la simplul și clasicul pictural, în condițiile în care plastica începutului de mileniu III, din punct de vedere conceptual, se confruntă cu acceptarea căutării formei experimentului non figurativ și a căutării frumosului clasic, în sensurile cele mai profunde.
Evident, partizani sunt și de o parte și de alta.
Se consideră că orice reprezentare strict nonfigurativă este un nonsens care sărăcește limbajul de afirmare artistică.
Se consideră și că o reprezentare realistă a formei este lipsită de conținut ideatic novator.
În acest context apare Victor Ceban.
Este un artist de formă academică rusă, care încercă și de multe ori reușește să transmită ceva dintr-o anume curățenie, o reală finețe, cum numai un artist copleșit de poezia și muzica lăuntrică a sufletului și spiritului său reușește.
Este obsedat de portrete unde școala în discuție este evidentă, și bine că este, pentru că filonul portretisticii secolelor XVIII-XIX este plin de învățăminte tehnice de luat în seamă.
În natura statică, Ceban practică linia post impresionismul bine inspirat, cu valențe cromatice și de valorare compozitională interesante.
În peisaj este mai aproape de grafismul austriac (poate componenta bucovineană își spune cuvântul).
Victor este un ciudat.
Într-un cuvânt, Victor Ceban, care, după mine, gândește rusește, simte moldovenește, vorbește românește și pictează universal, se lansează în controversele interesante ale momentului actual.
El va rămâne, și aşa și trebuie, un veșnic apărător al frumosului în conotația sa clasică.
Optiunea lui este refuzul experimentului.
Este normal să-i respectăm optiunea.
Intervine ceva interesant în creația lui.
Dincolo de abordarea plastică, în care nu se pune nici o problemă în privința tehnicii, intervine o notă aparte.
Un fel de histrionism, în accepția greacă a termenului.
Mi se pare cea mai interesantă poveste.
Personaje înfățișate ca portrete normale și apoi transpuse în costume de epocă.
Tratarea asta îi iese cel mai bine.
Este un insolit în abordare, care te cucerește. Mai ales când cunoști personajele.
Sper să ajungă la performanță ca, chiar necunoscând personajele, să fii șocat de abordare.
Victor rămâne un veșnic căutător.
Sper să se găsească, dar să caute în continuare.

„Clavecinul bine temperat”

Într-o profundă logică a devenirii, opera unui artist plastic se încheagă după reguli numai de Dumnezeu și de el și iute. Ca în muzică, temele apar și dispar succesiv, capătă contururi ferme sau se estompează treptat, pendulează între major și minor, luând înfățișări ce se lasă anevoie decriptate. Nu de puține ori, motivul de câteva note dintr-o sonată pentru pian de tinerețe poartă în el potențialul creator al unei simfonii sau al unei misce.

Victor Ceban nu se sustrage acestor norme imuabile. După ce și-a însușit, cu grație și tenacitate, tehnicele ingenioase ale picturii, după ce s-a lăsat subtil impregnat de spiritul vechilor maeștri, după ce și-a cultivat îndelung atât afinitățile elective, cât și refuzurile viscerale, a devenit tot mai mult el însuși. Și, aşa cum „Clavecinul bine temperat” nu îngrădește, ci, dimpotrivă, dă frâu liber fantaziei creatoare a lui Johann Sebastian Bach, stăpânirea meșteșugului și asumarea, într-un stil profund personal, a marilor modele i-au îngăduit artistului accesul la marea libertate. Căci nu poți fi cu adevărat liber ca și creator decât atunci când harul se îmbină cu virtuozitatea mijloacelor.

Într-un fel, **Victor Ceban** vine din alte vremuri și din alte spații. Portretele, naturile moarte, peisajele venețiene sau germane își au rădăcinile în pictura flamandă târzie, prin finețea detaliului, prin echilibrul compoziției și prin cumpărarea culorilor. În același timp, patina occidentală apare filtrată prin vizuirea școlii academice ruse, căreia artistul îi datorează, într-o măsură importantă, formarea sa.

Prezență până acum discretă în peisajul plasticii românești, **Victor Ceban** are în față un orizont deschis.

Perfecta stăpânire a mijloacelor îi conferă o virtuozitate care poate rafina și extinde teme deja predilekte. Aceasta este și motivul pentru care cred că expoziția de față poartă în ea garanția unui viitor fecund.

Florin Sicoe

Director

Muzeul Județean de Artă Prahova
„Ion Ionescu Quintus”

Victor Ceban – dincolo de realism

De când am văzut primele imagini ale lucrărilor lui Victor Ceban, gândul m-a dus imediat la școala de Artă Rusă și Basarabeană. Lucrările sale îi definesc foarte bine spațiul cultural din care provine. Factura clasică, chiar academică, și afinitatea pentru realism îi trădează sorgintea educației plastice și artistice ce i-a conferit o solidă pregătire tehnică și profesională.

Victor Ceban a studiat artele încă din copilarie, ajungând în timp să stăpânească foarte bine compoziția, desenul, culoarea și realitatea figurativă pe care o îmbogățește cu propria sa vizionare „istorică”. Și nu mă refer aici la istoria socială și politică, ci mă refer la istoria artelor, pe care artistul o parcurge, parafrazând-o, de la portretele baroce ale secolului al XVII-lea până în epoca modernă – ca orice postmodernist ce se respectă - întorcându-se, reinterpretând și revalorizând curentele mari din istoria artei. Aluziile expresiilor sale artistice merg de la sobrietatea clasică până la cromatică veselă și luminoasă a impresionismului, trecând, bineînțeles, prin preocuparea foarte serioasă pentru redarea materialității a marilor „mici olandezi”, maeștri ai naturilor-statice, transpunând toate acestea atât în grafică cât și în pictură.

Pasiunea detaliului - iar acest lucru răzbate nu doar în pictură, ci, cu prisosință chiar și în desenele în creion - trece de la realism la hiperrealism, decupând din realitate doar acele părți pe care le găsește mai interesante și reproducându-le cu minuțiozitate maximă. În funcție de starea de spirit pe care o are, minuția precisului se împletește cu indecisul, creând un echilibru între amănunt și vag – ceea ce are darul de a reliefa și de a pune și mai bine în valoare amănuntul. Umbrele și penumbrele, lumina absorbită în reflexe, toate alcătuiesc elemente de realitate încărcate de materialitate, deoarece, pentru Victor Ceban, realul trebuie reprobus pentru mesajul pe care îl are în sine, deci nu trebuie interpretat. Nu mai avem de-a face doar cu o imagine a realității, ci trecem dincolo de ea în hiperrealitate, acolo unde amănuntul este rege și invizibilul devine vizibil.

Pictura și desenul lui Victor Ceban ne dezvăluie atitudinea sa personală față de natura încunjurătoare (prin opțiunile pe care le are în alegerea „amănuntelor”) și, totodată, o anumită stare de spirit specială ce crează o anumită atmosferă, specifică operelor sale de artă - și anume legătura dintre sensibilitatea artistică și obiectivitatea lucidă a reprezentării realiste.

Predilecția pentru portrete ale unor personaje contemporane transpușe în costume de epocă, peisaje ce vădesc o deosebită atenție pentru detaliul arhitectonic, delicate și uneori poetice naturi-statice realizate în creion cerat, în care fructele sunt vedetă, toate acestea constituie universul artistic spre care ne conduce - într-o paradigmă postmodernă și hiperrealistă - Victor Ceban, un univers în care pălim cu placere.

Alice Neculea

Director Adjunct

Muzeul Județean de Artă Prahova
„Ion Ionescu Quintus”

Autoportret - stil Rubens, ulei pe pânză

VICTOR CEBAN

Născut în 1961 în Chișinău, Republica Moldova.

1972 - 1979 - Școala Republicană de Arte Plastice "Igor Vieru".

1979 - 1984 - Facultatea de Arte Plastice și Design, Universitatea Pedagogică de Stat "Ion Creangă" din Chișinău, secția grafică, profesor Ion Tăbără.

1999 - Cursuri de pictură și grafică maestrul Danillo Mazzon, Venetia, Italia.

Din 2011 se dedică în totalitate creației artistice.

Expoziții:

2015 octombrie - Galeria de Artă a Centrului "Moldova", Chișinău, Republica Moldova.

2016 februarie - Galeria ArtCafé "Imagina" Venetia, Italia.

2016 aprilie - Expoziție personală, Primăria Orașului Predeal.

2016 iulie -Expoziție personală, Dolo, regiunea Veneto, Italia.

2016 august - Festivalul "ProEtnica", secția de pictură și grafică, Sighișoara, Expoziție de grup.

Lucrări în colecții private din Republica Moldova, România, Italia, Polonia, Germania, Canada, SUA.

Chiesa di San Trovaso, Venetia, ulei pe pânză

Natură statică, ulei pe pânză
replică a picturii - Natură statică, ulei pe pânză (1627), semnată Jan Lievens (1607 - 1674), Olanda

Natură statică, ulei pe pânză
replică a picturii - Natură statică, ulei pe pânză (1634), semnată Willem Claesz Heda (1594 - 1680), Olanda

Carmen, pastel pe pânză

Mere, ulei pe pânză

Tatiana, ulei pe pânză

Corte del Fontego, ulei pe pânză

Calle del Bezzo, ulei pe pânză

Ponte, ulei pe pânză

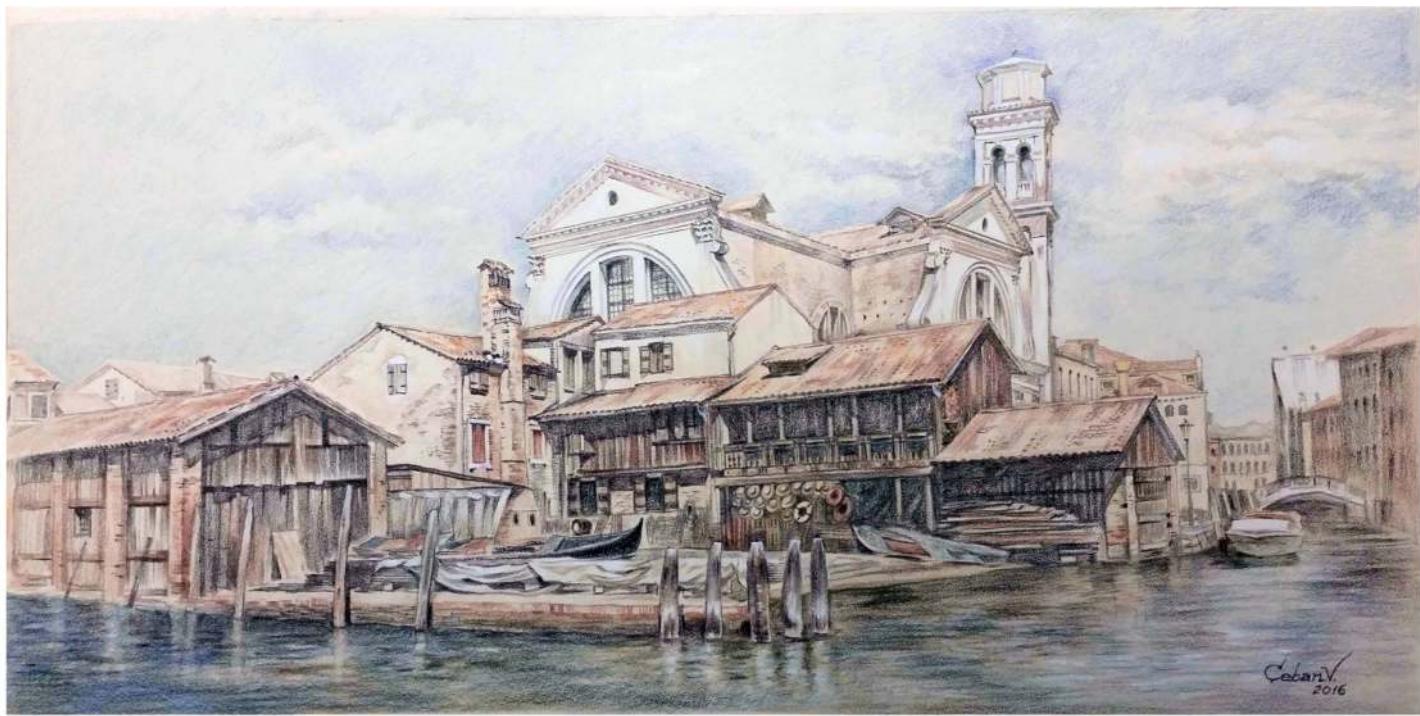
Gondola, ulei pe pânză

Ilinca (schită), creion pe hârtie

Ilinca, ulei pe pânză

San Trovaso, creion cerat pe hârtie

Sighișoara medievală, creion cerat pe hârtie

Balcon Venetian, creion cerat pe hârtie

Mulino Dolo, creion cerat pe hârtie

Saşa - ulei pe pânză

Academician Nicolae Cajal, creion cerat pe hârtie

Irina Cajal, creion cerat pe hârtie

VICTOR CEBAN - un maestru al portretului și al culorii, sau când frumosul revine acasă.

L-am cunoscut pe Victor Ceban în 2014, la insistențele unui bun prieten de la Predeal, mare iubitor de artă și de frumos. Dorea să-mi prezinte un pictor și grafician complet necunoscut în peisajul artistic românesc. Și mai mult decât atât, dorea să-mi afle părerea.

Nu regret deloc aceea oprire în orașul vacanțelor adolescenței mele, acolo unde totul este altfel decât în Bucureștiul atât de zgomotos și agitat.

Era ca un copil aşteptând cu vădită emoție o părere, un verdict, ochii lui cereau o confirmare a începutului de drum, a revenirii în fața șevaletului după ani de rătăcire aievea.

Trebuie să recunosc, Ceban m-a încântat din prima clipă, atât ca om veșnic cu un surâs pe buze, cu o timiditate aparentă care lasă să se întrevadă tumultul interior, dar și datorită acurateții tehnicii de lucru, a expresivității și realismului tușei bine conturate, cât și a culorii, a cromaticii, ce amintește de marea școală de pictură rusă, cu influențe din școala vieneză.

Mai mult decât atât, am fost fascinată de finețea portretului.

Ceban pictează nu un portret, ci un suflet.

Pentru că are rara calitate de a vedea sufletul prin ochii subiectului. Și dacă uneori, rareori, portretul nu ieșe cum și-ar dori personajul, nu este din vina maestrului, ci pentru că ochii spun, vorbesc despre sufletul acelui om. Nu degeaba se spune că ochii sunt oglinda sufletului.

Victor Ceban este un artist în adevăratul sens al cuvântului, vede dincolo de imagini, el transcede, simte, mai bine ca oricare altul, ce și unde să pună, plutește între culori și linii suave, iar aici, stau mărturie peisajele și naturile statice, unde regăsim la o atență analiză accente post-impresioniste.

Nu sunt o persoană ușor de impresionat, am văzut multe, dar Victor Ceban m-a cucerit cu totul din prima clipă, pentru că respiră artă în forma cea mai pură - asta îl legitimează - iar atunci în aceea seară la Predeal, am promis alături de prietenul meu, că vom face tot ceea ce putem pentru a ajuta la promovarea, lansarea și confirmarea acestui real talent care deja aspiră la titlul de Cetățean al Artelor.

Îmi face deosebită plăcere să reamintesc marele lui succes de la expoziția de grup a secțiunii Artă Plastică a Festivalului ProEtnica - Sighișoara 2016, unde a participat și datorită competenței directorului, domnul Volker Reiter.

În acest an alături de celălalt protector al lui, domnul Dan Basarab Nanu, bunul meu amic de o viață și pentru o viață, am făcut primii pași în ceea ce se poate numi ridicarea lui Victor Ceban în rândul artiștilor care au un cuvânt greu de spus în arta plastică românească, deschizând astfel poarta către o universalitate atât de dragă nouă, celor împătimiți și bolnavi de artă, de frumos.

Pentru că, nu-i aşa !? ARTA nu cunoaște granițe.

Irina Cajal-Marin
Subsecretar de Stat în Ministerul Culturii

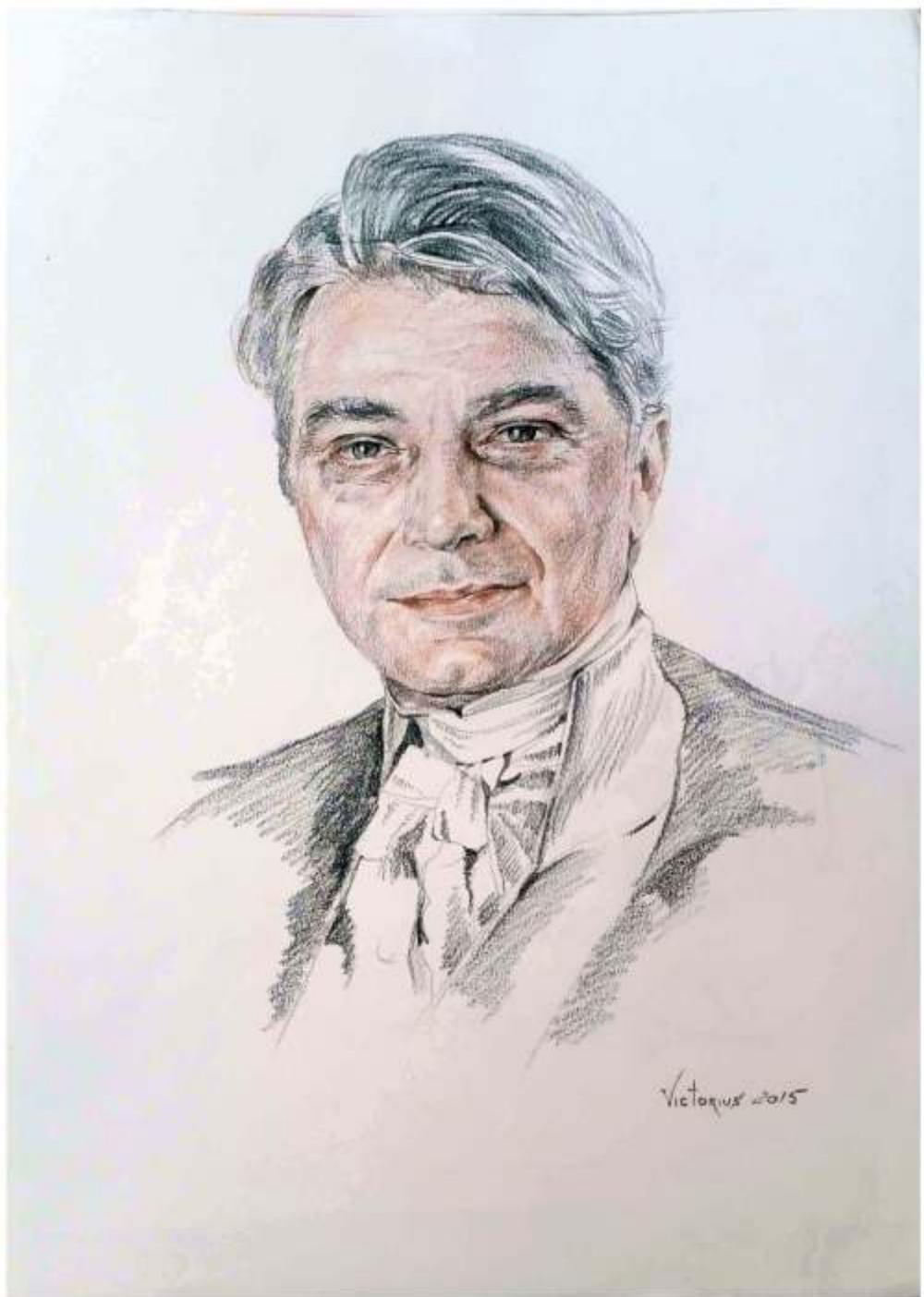
Mara, creion cerat pe hârtie

Portret de copil, creion cerat pe hârtie

Katia, creion cerat pe hârtie

Dragoș, creion cerat pe hârtie

VICTOR CEBAN

•DESEN•PICTURA•DESEN

Autoportret, creion cerat pe hârtie

tipărit la

Organizare expoziție - Dr. Dan Basarab Nanu, Miron Gheorghe
Machetare catalog - Anca Tofan, muzeograf

Manager
Dr. Dan Basarab Nanu
aprilie 2016